

גיליון מספר 2 – נובמבר 2010

טיפים שימושיים לכתבה - משולחנו של הצוות לעריכת הלשון במכללה¹

התאהבתי בה..... בלשון העברית!

והפעם: גרשיים (")

תפקידם העיקרי של הגרשיים הוא קיצורי מילים, כלומר סימון ראשי תיבות בצירופים בני שתי מילים ויותר. בנוסף מסמנים בגרשיים: אותיות כמספרים, שנים בלוח העברי ושמות אותיות. מקומם של הגרשיים לפני האות האחרונה של הקיצור והם אינם מוזחים משם בנטייה.

קיצורי מילים

דוגמאות	אפשר	יפה מזה לכתוב
אדון נכבד, גברת נכבדה	א"נ, ג"נ, אג"נ	אדון וגברת נכבדים
בית ספר, בית הספר	בי"ס "זיו", ביה"ס "זיו"	בית ספר "זיו", בית הספר "זיו"
דין וחשבון	דו"ח	דין וחשבון
תיבת דואר	ת"ד 4301	תיבת דואר 4301
תעודת זהות	ת"ז מס': 02222222	תעודת זהות מספר: 02222222

הדוקטור הוא יוצא מן הכלל! ולמרות היותו מילה אחת מקצרים אותו בגרשיים **ד"ר** (הקיצור נוצר מן האות הראשונה ומן האות האחרונה של המילה).

נטיית המילה המקוצרת: הגרשיים במילה נכתבים תמיד באותו המקום. דוגמאות: **מד"פים, מנכ"לים**.

בחירת ראשי התיבות בצירופים

בקיצור המילים נוטלים לעיתים יותר מאחת מילה, דוגמאות: **מד"פ** מדריך פדגוגי, **חנ"ג** - חינוך גופני, **חט"ב** - חטיבת ביניים, **מנכ"ל** - מנהל כללי, **דוא"ל** - דואר אלקטרוני.

סימון אותיות כמספרים

דוגמאות	אפשר	טוב מזה לכתוב
פרק ט"ז, סעיף קנ"ח	פרק טז, סעיף קנח	פרק ט"ז, סעיף קנ"ח

סימון השנים בלוח העברי: השנים בלוח העברי מסומנות בגרשיים. דוגמאות: **תש"ס, תשע"א, התשע"א**.

סימון היום בתאריך העברי: י"ד בניסן, ל"ג בעומר אבל ה' באייר (אות אחת מסמנים בגרש).

תאריך עברי מלא: י"ד בניסן תשע"א

סימון שמות האותיות: את שמות האותיות כותבים בגרשיים. הגרשיים מציינים כי אין אלה מילים. דוגמאות: **אל"ף, בי"ת, וי"ו, חי"ת, סמ"ך, תי"ו**. בריבוי: **אל"פים, בי"תים**.

¹ ד"ר עדית שר - מרכזת, בת-חן אביטן, ביטון מעין, הודיה דהאן, חגית לנג, אפרת מור, טל צפריר, זהבה קב-ונקי, כנרת ראובני